

KERKBLAD

Jaargang 28 - nummer 7
vrijdag 9 april 2021
editie Leeuwarden e.o.

Geandewei

Protestantse
Kerk

Objectief kijken kunnen we niet goed

De boom der kennis
van goed en kwaad

Jaarthema:
Van U is de toekomst

Trooster in
coronatijd

Column Robert Colijn

Liefdevolle aandacht

Deze woorden zijn een aantal jaren geleden bij mij blijven haken: liefdevolle aandacht. Ik ben een fan een monnik uit de zestiende eeuw, Johannes van het Kruis. Ik heb hem leren kennen door een gedicht, tijdens mijn theologiestudie op de NHL. Een man die weet wat het is om een persoonlijke en intieme relatie te hebben met God als de Bruidegom en zichzelf als Zijn bruid. Hij heeft het erover dat God naar ons kijkt met liefdevolle aandacht, zonder afwijzing. Dit raakt mij en brengt me het verlangen dat ik óók met liefdevolle aandacht naar Hem wil kijken. Aandacht betekent tijd geven. Een moment dat niet vluchtig is maar echt volledig op Hem gericht. Dat is ook een vorm van aanbidding.

Deze woorden kwamen op een andere manier weer naar mij toe. Ik doe op dit moment de presentie-opleiding (www.presentie.nl) waarin het gaat over hoe je naar de ander beweegt. Als verzorger, als pastoraal werker, als professional, maar ook gewoon als persoon. Daar wordt óók besproken dat we naar de ander mogen kijken met liefdevolle aandacht. Ik denk meteen ook: zonder afwijzing. Niet van tevoren bedenken hoe jij denkt dat die ander is.

Ook in de manier waarop we omgaan met het vluchtelingendilemma kunnen wij als christen, beeld van God, liefdevolle aandacht geven. Ik denk aan de actie 'kamp Morra' waarmee we als Fryslân aandacht geven aan meer dan vierduizend kinderen die in Moria

in een vluchtelingenkamp zitten onder verschrikkelijke omstandigheden. Je kunt als begin gewoon die pop gaan maken die beschreven staat op hun website, met je gezin, je jeugdwerk, je kerk, etc. Een kleine be-

wustwording van het feit dat wij het hier erg goed hebben. Een kleine actie om iets groots te betekenen. Maar ook even samen. Creatief en in gesprek.

Jezus kwam juist voor de kwetsbare mens, zonder stem en vaak zo anders dan wij. Het is dus helemaal niet altijd makkelijk om te kijken naar de ander met liefdevolle aandacht. Zonder afwijzing. Hoe kijkt je naar de ander? Hoe kijkt Jezus naar de ander? Vooral die ander die totaal buiten je comfortzone zit. Het klinkt zo makkelijk, kijken en omgaan met je naaste met Liefdevolle aandacht. Zullen we het doen?!

Robert Colijn (1976) uit Menaam is onder meer kerkelijk werker en diaconaal opbouwwerker

Meditatie Twijfel is een voorrecht

'Nu kijken we nog in een wazige spiegel, maar straks staan we oog in oog. Nu is mijn kennen nog beperkt, maar straks zal ik volledig kennen, zoals ik zelf gekend ben. Ons resten geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de grootste daarvan is de liefde.' 1 Korintiërs 13: 12-13

door Rachèl van Dijkhorst

*Give me doubt so I can see
my neighbor as myself
Give me doubt so I can lay
all my weapons on the ground
When the armor of God is too heavy for peace
Give me doubt, give me doubt*

*What be my courage now?
My shield from evil?
Love, be my courage now
I shall not fear*

The Brilliance

Give us doubt. Het is misschien een beetje raar om te bidden om twijfel. Waarom zou je God daarom willen vragen? Is het niet veel beter om zeker te zijn van je zaak?

Uit onszelf zijn we niet snel geneigd om twijfel toe te laten. We zoeken vaak bewust en onbewust informatie die bevestigt wat we al denken. En wanneer we tegenstrijdige informatie tegenkomen wimpelen we dat snel af. Leon Festinger (een Amerikaanse sociaal-psycholoog) noemt dit een confirmation bias. We zijn bevooroordeeld in het verwerken van informatie en het zoeken naar informatie. Vooroordelen ontstaan door onze opvoeding, door de context waarin we leven. Wat voor de ene persoon normaal is, is voor een ander niet normaal. In de ene cultuur is men stipt op tijd, in een ander land is het normaal om een

siësta te houden. En waar het ene huishouden altijd de tafel dekt met servies en bestek, is het in een ander gezin normaal om de lunch van broodplankjes te eten.

De bril waarmee wij de wereld in kijken is per definitie gekleurd. Objectief kijken kunnen we niet goed.

Heilige huisjes

Twijfelen is iets naars wat we liever niet doen. Het schudt aan ons fundament en schopt onze heilige huisjes om. De schoenen van de ander voelen maar vreemd. Het toelaten van twijfel is daarom een moedige daad. Het is een stukje van je eigen comfort opgeven omwille van de ander. Omwille van het verbreden van je blik en het overwegen van standpunten die niet van jou zijn.

Ik denk dat het toelaten van twijfel ons betere mensen maakt. Het geeft je de mogelijkheid om een beter mens te worden. Om te groeien, te transformeren naar een betere versie van jezelf. Het verandert en verruimt onze kijk op de wereld en op onze medemens. Kunnen twijfelen is dan eigenlijk een voorrecht. Échte zekerheid hebben over hoe alles zit of hoort te zijn, kan immers ook niet. Alleen God weet precies hoe alles zit.

Rachèl van Dijkhorst is jongerenwerker van Protestantse wijkgemeente De Fontein in Leeuwarden

Scan de foto om Give us doubt van The Brilliance te beluisteren

Leesrooster

Week 15, 11 t/m 17 april

zondag	Jesaja 26:12-27:1
maandag	Jesaja 27:2-13
dinsdag	Psalm 81
woensdag	Ezechiël 33:1-11
donderdag	Ezechiël 33:12-20
vrijdag	Ezechiël 33:21-33
zaterdag	Ezechiël 34:1-10

Week 16, 18 t/m 24 april

zondag	Ezechiël 34:11-22
maandag	Ezechiël 34:23-30
dinsdag	Psalm 100
woensdag	1 Johannes 1:1-10
donderdag	1 Johannes 2:1-11
vrijdag	1 Johannes 2:12-17
zaterdag	1 Johannes 2:18-29

De boom der kennis van goed en kwaad

Soms kun je geraakt worden door iets uit een heel andere tijd, omdat het eigenlijk heel passend lijkt in jouw tijd. Dat gold voor mij voor een boekje - uitgegeven in 1973 - getiteld 'De boom der kennis', geschreven door Huib Verweij. Ik vind hem een zeer deskundige en betrokken schrijver. En misschien kan ik namens hem - hij is inmiddels overleden - nog iets van zijn kennis uitdelen. *door Nelleke Berntsen*

Het boek gaat over het verhaal in Genesis van 'de boom der kennis van goed en kwaad'.

Het maakt duidelijk dat de mens, na zijn schepping, als beeld van God, zelf een keuze moest maken om al dan niet God te volgen in zijn ontwikkeling. Hierdoor zou hij ook de gelijkenis krijgen die God voor ogen had, toen Hij zei: 'Laat ons mensen maken naar ons beeld en gelijkenis.'

De mens koos er echter voor om het op eigen houtje te doen en 'dorens en distelen' waren het gevolg, om het maar kort samen te vatten. Want door die keuze werd de hele schepping een 'gebroken schepping' met veel leed, verdriet en pijn én de dood als straf voor de zonde.

Het beeld van het eten van de vrucht maakt duidelijk, hoe daardoor verbinding ontstaat. Want wat je eet, daar verenig je je mee en dat doet iets met je. Daarom zijn er veel verhalen over eten in de Bijbel. En door deze verbinding met de vrucht van de boom der kennis, is de natuur van de mens vanaf het begin - 'van nature' - bedorven. We weten dat ook uit de Romeinenbrief van Paulus.

Steeds schever

De natuur blijkt een sterke macht in de mens te zijn. Maar helaas, door de zondeval dus, niet gebonden aan een ontwikkeling die God voor ogen had. Nu de natuurontwikkeling scheef begonnen is, zal die steeds schever groeien. Want alles buiten God om is scheef, het groeit steeds schever en loopt uiteindelijk dood.

Om de mens nog een toekomst te geven, wordt hem verhinderd om in deze situatie óók nog te eten van de boom van het eeuwige leven. Want stel je voor, dat deze scheefgroeïende mens ook nog eeuwig zou leven!

De mens wordt dus uit het paradijs verdreven en gaat de wereld in. En dan lezen we, hoe vooral de ontwikkeling van de menselijke mogelijkheden veel verder blijkt te gaan dan enig mens had kunnen voorzien. En het gaat ook in een steeds sneller tempo.

Toverdrank

Dat is logisch, stelt Verweij, want de mens heeft 'als een soort tovenaarsleerling gedronken van een toverdrank die hem sterker maakt dan hij in eigen kracht kan hanteren.' Dat vind ik een *eye opener*, een opmerking die veel verklaart. Want er wordt op gewezen hoe die boom model staat voor een beeld van een

gestage ontwikkeling. Uit iets heel gerings komt groei, er worden steeds nieuwe situaties geschapen, er is spanning, verwachting, hoop en wanhoop - en tenslotte wordt dan het doel bereikt. Of niet. Zo groeit ook kennis geleidelijk aan. Het is een gegeven waarvan wij mensen gebruik maken in het opvoeden en vormen, onder meer op scholen en andere opleidingsinstituten.

De leiding van God

De boom der kennis was dus bedoeld om vruchten te laten groeien onder de *juiste* invloed, namelijk de leiding van God. Als ervan gegeten wordt *buiten de verbinding met God* zijn de vruchten niet gegarandeerd goed. En dat is wat gebeurd is. De mens is gaan groeien

met inzet van alle kracht en verstand. Een verstand waarvan Paulus in zijn Romeinenbrief zegt, dat het verduisterd is (hoofdstuk 1).

Daardoor kan die mens ook niet zien, dat ál zijn bewegingen uiteindelijk ijdel zijn en dood lopen. En zo blijken machten, die niet aan de Schepper zijn verbonden, uiteindelijk monsters te zijn.

Dat is de ontluisterende ontdekking van de menselijke geschiedenis, zoals we die ook in de Bijbel kunnen lezen en om ons heen zien gebeuren. Het is genade van God dat Hij hier en daar heeft ingegrepen, bijvoorbeeld bij de torenbouw van Babel, anders was deze wereld er al niet meer geweest.

God wil redden

Duidelijk is wel, dat door die 'verwording' van de natuur van de mens, letterlijk alles dat ondernomen wordt vanuit 'het zuiver menselijke', gedoemd is te mislukken. Het is de wereld bekeken in het vlak van de manipuleerbare werkelijkheid, van het vleselijke bewustzijn dat toch zo betrekkelijk is en dat ten diepste van geen God wil weten.

Alleen God kan dit nieuwe en laatste Babel afbreken, constateert Verweij, en wij begrijpen uit de Bijbel dat Hij dat eens zal doen. Maar tot die tijd is er nog Gods geduld met ons, en vooral de uitgestoken hand van Christus die onze natuur wil redden van deze verlorenheid. Want dát is werkelijk het top punt van Gods genade: dat Hij in Christus naar ons toegekomen is en de prijs voor de menselijke hoogmoed heeft betaald. Zodat degene die dat offer aanneemt, alsnog de gelijkenis kan krijgen die God voor ogen had.

Om daarna ook verder te gaan op Gods weg - en Christus voor de wereld zichtbaar te maken - ziet Verweij drie cirkels waarbinnen de gelovigen hun plaatsen kunnen innemen: Dat is in de eerste plaats de persoonlijke heiliging en reiniging in de gemeenschap met Jezus Christus. In de tweede plaats: stand te houden doormiddel van de verbondenheid met het Lichaam van Christus, onder andere door elkaar te steunen met onze geestelijke gaven. En dat moet dan - in de derde plaats - zichtbaar worden door het 'zijn' in deze wereld: getuigend, profeterend en dienend. Dat mag dus onze taak en houvast zijn. Van alle tijden dus!

*Nelleke Berntsen uit Leeuwarden
is gepensioneerd docente Levensbeschouwing
en redactielid van Geandewei*

Byldspraak - Willem Wilstra

Preker 3 - Myn maitiids-gefoel

'Foar elk ding is in oere en foar alles ûnder de himel in tiid.
- in tiid om te skriemen en in tiid om te laitsjen,
in tiid om te gûlen en in tiid om te dûnsjen.'
- 'Wat west hat, wie der al lang en wat komme sil,
hat der al lang west, mar God siket wat ferslein is, wer op.'

Actueel

Expo 'Rondje om de kerk' online te zien

De tentoonstelling 'Rondje om de kerk' in het Fries Museum is vanaf nu deels online te bewonderen via de website www.aldefrysketsjerken.nl. De tentoonstelling is speciaal samengesteld voor het vijftigjarig bestaan van de stichting Alde Fryske Tsjerken vorig jaar. Gezien de coronamaatregelen hebben weinig mensen deze tentoonstelling kunnen bezoeken. Daarom is er een half uur durende online rondleiding gemaakt waar een aantal unieke afbeeldingen van en voorwerpen uit kerken worden uitgelicht.

Speciaal voor het jubileumjaar van Alde Fryske Tsjerken stelde conservator oude kunst Marlies Stoter van het Fries Museum vorig jaar de expositie 'Rondje om de kerk' samen. De tentoonstelling bestaat uit tekeningen, prenten en oude foto's van kerken in Fryslân. En dan vooral van verdwenen kerken of kerken die later aangepast zijn. Deze beelden zijn nog niet eerder vertoond.

Dankzij die tekeningen en prenten is nog te zien hoe de verbouwde of verdwenen kerken er in vroeger tijden uitzagen. Alleen al van de bedehuizen van de Alde Fryske Tsjerken heeft het museum achthonderd afbeeldingen. Alle afbeeldingen tentoonstellen is onmogelijk, daarom is er een beamerpresentatie met 170 afbeeldingen van de huidige 54 kerken van de stichting.

In de schatkamers van het Fries Museum liggen ook heel veel voorwerpen die afkomstig

zijn uit kerken. Voorwerpen die allemaal een bijzonder verhaal kennen. Ook een aantal daarvan is tentoongesteld en te zien in de online rondleiding, zoals een bijzondere zeventiende-eeuwse kerkbank uit Hegebeintum. En ook twee bijzondere zilveren kelken uit de afgebroken Sint-Vituskerk in Leeuwarden en de enorme kanselbijbel uit 1714 van de Johanneskerk uit Britsum, die de stichting terug moest kopen nadat deze uit de kluis was gestolen.

De tentoonstelling maakt deel uit van de presentatie Ferhaal fan Fryslan van het Fries Museum, die nu online te ontdekken is via virtueletoer.ferhaalfanfryslan.nl. Naast de vaste opstelling zijn ook verschillende wisselpresentaties uit het Fries Museum te bekijken in een 360 graden-omgeving. Zo kunnen deze exposities toch nog bekeken worden, nu het museum gesloten is door de coronamaatregelen.

Verzoeknummers 'Jo freegje, wy sjonge'

Nadat in 1975 het Bumahûs (het bejaardenhuis) in Anjum gesloten werd verhuisden de bewoners naar De Skûle te Metslawier. Zodoende is er altijd een sterke band gebleven en werden er veel activiteiten van kerkelijk Anjum met De Skûle gedeeld. door Willem Wilstra

Personen die muzikaal waren of goed konden zingenorganiseerden graag een gezellige middag met de bewoners. Nu staat dat natuurlijk al een jaar lang stil. Daarom heeft een groepje van vier personen bedacht om vanuit de prachtige Michaëlkerk, waar beeld en geluid opgenomen kunnen worden, eens per maand op zaterdagochtend 10.00 uur een uitzending te verzorgen: 'Jo freegje, wy sjonge'. Luisteraars kunnen verzoeknummers aanvragen voor familie, vrienden en bekenden. Het is

zoiets als *Prelude* van Omrop Fryslân maar dan 'van eigen bodem'.

De belangstelling is er, maar er kunnen meer verzoeken gedaan worden, meldt de organisatie. Aanvragen kan bij Rinse Rosier - 0648186329 of per mail bij: egbertanneandringa@gmail.com.

Het programma is te beluisteren op de eigen kerkradio en op: [kerkdienstgemist.nl / stations / 1209-Protestantse-Gemeente-Anjum](http://kerkdienstgemist.nl/stations/1209-Protestantse-Gemeente-Anjum)

Inzamelingsactie 12.500 klamboes voor Gambia

Huisarts Machteld Smilde uit Drachten wil voor het regenseizoen begint 12.500 klamboes en malariatabletten naar Tanjeh in Gambia sturen. Ze is een inzamelingsactie begonnen. Met 37.000 euro kunnen alle 35.000 inwoners van het dorp, waar ze ieder jaar zelf vrijwilligerswerk doet, beschermd worden.

Smilde, lid van de Protestantse Gemeente Drachten, werkt negen maanden per jaar als huisarts in Drachten en omstreken. In de overige drie maanden is ze als vrijwilliger op de gezondheidspost in Tanjeh in Gambia, niet alleen voor patiëntenzorg, maar ook om de plaatselijke zorg te verbeteren door onderwijs te geven aan de lokale staf, te werken aan een betere infrastructuur in het ziekenhuis zelf en het opzetten van preventieve programma's.

Eén daarvan is het zoveel mogelijk beperken van het jaarlijkse aantal malariabesmettingen in het ziekteseizoen van juli tot december. „Vooral de allerjongsten tot vijf jaar zijn niet sterk genoeg om de infectie te overleven. Naar schatting zijn het afgelopen seizoen 540 mensen onder de 35 jaar overleden aan malaria in Tanjeh en omliggende dorpen”, meldt

Smilde. Om dat dit jaar te voorkomen moeten voor juni zo'n 12.500 klamboes in het dorp worden verspreid. Daarnaast moeten de circa vijfduizend kinderen van nul tot vijf jaar tijdens het seizoen één tablet per maand slikken om besmetting te voorkomen. En alle vierduizend kinderen van vijf tot tien jaar krijgen een ontwormingskuur om ondervoeding en dus een kwetsbaar immuumsysteem tegen te gaan.

Doel is om het aantal sterfgevallen met 85 procent terug te dringen, dus tot ongeveer tachtig per jaar. Aangezien een klamboe meerdere jaren mee gaat, kunnen met een investering van 37.000 euro zo'n drieduizend levens worden gespaard, heeft Smildes stichting Community Health Support Gambia berekend.

Doneren kan via klamboesgambia.nl

Geloofsgetuige

Simon Kimbangu

Jullie beschuldigen mij. Satan ontnam jullie je leven, besloot dat jullie doof, blind of verlamd geboren werden en stal jullie gezonde geest. En je beschuldigt hem nergens van!

*24 september 1889, Nkamba

†12 oktober 1951, Elisabethstad (Belg. Kongo)

Honderd jaar geleden, op 6 april 1921, begon Simon Kimbangu in Belgisch Kongo op te treden als prediker, genezer en profeet van het naderende einde van het kolonialisme. Het was maar van korte duur, maar genoeg om een grote schare volgelingen te krijgen. Hij stelde twaalf apostelen aan. Binnen een paar maanden kwam het kerkelijk establishment in het geweer en werd zijn arrestatie verzocht. Het gouvernement beschuldigde hem van hekserij. Hij wist nog een tijdje onder te duiken, maar gaf zichzelf in september van hetzelfde jaar aan. De maand erop werd hij ter dood veroordeeld vanwege ordeverstoring en ondermijnende activiteiten. De doodstraf was koning Albert te gortig, maar Kimbangu bleef gevangen zitten tot zijn dood, dertig jaar later.

En de parallellen met het Evangelie gaan verder. Mensen meenden dat ze her en der verschijningen van hem zagen. Volgelingen bleven met de gevangene in contact. En de autoriteiten gingen ook hen vervolgen. Enkele duizenden aanhangers werden verbannen naar uithoeken van het land of zelfs in werkkampen gezet. Menigeen bezweek.

Simon was een bekeerling die een opleiding had genoten op een missiepost van Britse baptisten. In 1915 was hij gedoopt en catecheet geworden en in 1918 kreeg hij zijn eerste visioenen. Terwijl de tyfus rondwaarde hoorde hij de Heer zeggen dat zijn dienaren ontrouw waren en dat Simon nu geroepen werd om voor zijn kinderen te getuigen en hen te bekeren: 'Hoed mijn schapen.' Hij had nog een tijdje tegengestribbeld.

Het einde van de kolonialistische arrogantie tegenover Afrikaanse expressies van het geloof kwam voor hem te laat. Volgens een bewaker had hij dag en uur van zijn eigen dood in 1951 voorspeld. In 1959, het jaar van het overlijden van zijn vrouw Muilu Marie Kiawanga, werd de kerk van de Kimbanguïsten geformeerd, onder leiding van de jongste zoon. De kerk belijdt de Drie-eenheid. Men leeft monogaam, gaat niet naakt in bad of naar bed, rookt en drinkt niet en doet de schoenen uit bij het bidden en in de kerk. De Bijbel heeft het hoogste gezag en de Tien Geboden moeten elke dag gelezen worden. Het Avondmaal wordt bediend op 6 april, 12 oktober en Kerstmis en kan ook door vrouwen worden geleid. De kerk trad in 1970 toe tot de Wereldraad van Kerken, kort voor de onafhankelijkheid van Kongo (Zaire). Het ledental wordt nu geschat op 17 miljoen. Harmen Jansen

Solidair Friesland zoekt maatjes voor inburgeraars

Solidair Friesland zoekt jonge (18-30) en oudere mensen die iets voor nieuwkomers willen betekenen, door met hen op te trekken als maatje. Regelmatig kloppen nieuwkomers uit het asielzoekerscentrum in Sneek en cursisten van de inburgering in Leeuwarden aan bij Solidair Friesland met de vraag of er iemand is die hen wil helpen met de Nederlandse taal. Tussen de regels door blijkt dat zij vooral ook zoeken naar contact en gezelligheid: een wandeling, een kop koffie of thee, een spelletje, praten, enz. Zeker in deze tijd met vele beperkingen is er onder de nieuwkomers veel eenzaamheid en weinig contact met Nederlanders. In Sneek zoeken een aantal mannen van rond de 30 jaar een maatje waarbij de nadruk ligt op het oefenen met de Nederlandse taal. Dat zal vooral veel met elkaar praten inhouden. In Leeuwarden en omgeving gaat het onder andere om een groep relatief goed opgeleide mannen en een enkele vrouw tussen de twintig en dertig jaar. Daarnaast zijn er ook wat oudere mannen en vrouwen die graag intensiever met de taal bezig willen zijn. Een enkele keer zijn er ook gezinnen die graag met anderen willen optrekken. Van maatjes wordt verwacht dat ze geduldig, flexibel en initiatiefrijk zijn en geïnteresseerd in andere culturen. Ook hebben ze doorzettingsvermogen en een open houding nodig, en moeten ze minimaal drie maanden lang één tot drie uur per week vrij kunnen maken. Belangstellenden kunnen voor aanmelding of meer informatie contact zoeken met Caroline Doelman via cdoelman@solidairfriesland.nl

Protestantse Kerk komt met training voor kerkrentmeesters

De Protestantse Kerk heeft een e-learning-cursus gemaakt voor nieuwe en meer ervaren kerkrentmeesters. De training geeft de vrijwilligers handvatten om hun taak goed op te pakken. Hij heeft inzicht in hun taken en verantwoordelijkheden, handreikingen over hoe ze hun verantwoordelijkheden naar betaalde en vrijwillige werkers in de kerk kunt vormgeven en hoe ze met hun college en gemeente aan een toekomstbestendige kerk kunnen wensen. Tenslotte ontdekken ze welke deskundige samenwerkingspartners hen ten dienste kunnen staan. De zogenoemde blended training bestaat uit een e-learning-cursus gecombineerd met twee videoontmoetingen van elk één dagdeel met trainers en medecursisten, om de theorie uit te diepen en ervaringen uit te wisselen. Ook is het mogelijk om alleen het e-learninggedeelte te volgen (op ieder gewenst moment) Omdat het nog om een proef gaat kunnen kerkrentmeesters gratis meedoen, als tegenprestatie moeten ze achteraf wel een evaluatieformulier invullen. De pilots zijn op de donderdagavonden 8 en 22 april, of de maandagavonden 12 en 26 april. Aanmelden kan via: protestantsekerk.nl/training/kerkrentmeesters

Pasen

Christus de Verlosser, trooster

Vorige week op Goede Vrijdag zong ik voor de tweede keer de Mattheüs Passion van Johann Sebastian Bach digitaal mee. Juist op de dag waarop - zo'n tweeduizend jaar geleden - Christus aan het kruishout stierf komt zo'n meesterwerk in volle hevigheid op je af.

door Maurice C.J. Wielenga

Al zeven keer heb ik de tenorpartij meegezongen en toch beleef ik dit meeslepende drama van Christus' sterven steeds weer als nieuw. De Mattheüs Pasion eindigt met de bekende woorden: *'Wir setzen uns in Tränen nieder, und rufen dir im Grabe zu'*. Zou Johann Sebastian Bach nu nog geleefd hebben, zou hij wellicht nog een deel aan zijn Passion hebben toegevoegd: *'Er lebt und ist überraschend erschienen.'*

meenden dit te moeten doen ter versterking van het geloof.

Zo kwam 170 jaar geleden de katholieke priester Pedro Maria Boss op het idee om bij de stad Rio de Janeiro een reusachtig groot Christusbeeld te laten verrijzen, dat iedereen van grote afstand kon zien, als aantrekkingspunt voor de wijde

Dankbaarheid voert de boventoon

Uiteraard is het goed dat op Goede Vrijdag het lijden en sterven van Christus herdacht wordt. Alleen al het woord 'goede' verwijst ons naar de overwinning die Christus heeft behaald op dood en graf. Alle evangelisten maken hier melding van, overigens in alle bescheidenheid en nuchterheid. De evangelist Lucas is nog het meest enthousiast. De discipelen die na de wederopstanding van Jezus in een mismoedige bui waren bijeengekomen, worden op slag verbaasd en verrast als Jezus hen de handen en voeten toont. 'Betast mij nu maar, Ik ben het echt', voegt Hij hieraan toe (Lucas 24: 39).

Maar er moet nog een gordijn van twijfel worden weggeschoven, voor de blijdschap en verwondering komt. Om hen nog nadrukkelijker bij het goede nieuws te bepalen vraagt Jezus: 'Hebben jullie iets te eten?' Menselijker en socialer kan het haast niet worden weergegeven. De discipelen kijken blij en ook wel een beetje beschaamd toe, hoe Christus voor hun ogen een vis opeet.

In het slot van het Mattheüsevangelie komt duidelijk naar voren met welke macht Christus bekleed is. Na aankomst in Galilea, op de berg van samenkunst, zien zij die heel andere, nu triomferende Jezus. De man van smarten met de doornenkroon is nu de machtige Heiland, die het zowel op aarde als in de hemel voor het zeggen heeft. En hij voegt er als bemoediging aan toe, óók voor ons nu wij nog zuchten onder het juk van de coronapandemie: 'Ik ben met u al de dagen van uw leven, tot aan de voleinding van de wereld.' Dat is zeer vertroostend voor hen die zich verlaten en eenzaam voelen.

Christus de Verlosser

Door de eeuwen heen zijn er mensen geweest die Jezus als overwinnaar wilden uitbeelden, hem het liefst zouden willen aanraken. Zij

omgeving.

Hij deed een verzoek uitgaan naar de Braziliaanse prinses-regentes Isabelle om financiële ondersteuning voor dit project, maar zij wees het verzoek resoluut af.

Later is het idee opnieuw opgepakt door de kerk van Rio de Janeiro. In een actie-week, Semana de Monumento, kwam genoeg geld bij elkaar om een ontwerpplan uit te voeren.

Dat was precies honderd jaar geleden, in 1921. Tien jaar later was het moment van beton en saponier helemaal klaar. Met zijn hoogte van 38 meter en spanwijdte van 28 meter maakt dit monument zonder meer een onvergetelijke indruk.

We zien een uitnodigende Christus met de armen gespreid op de berg Corcovado staan, met zicht over de grote stad Rio de Janeiro. Als de Christusfiguur 's avonds verlicht is, is het monument nog indrukwekkender. Bezoekers aan Rio willen graag een bezoek brengen aan het Christusmonument. Vroeger moesten de belangstellenden 220 treden beklimmen om het monument te bereiken. Tegenwoordig kan het beeld via liften en roltrappen bereikt worden.

in Coronatijd

Idee kreeg navolging

Het Christusbeeld in Rio is overigens niet enig en origineel is. Er zijn sinds de oplevering in 1931 zeker 25 nieuwe monumentale Christusbeelden verreesen, vooral in Mexico en Bolivia.

Ook in het Poolse Swiebodzin is een enorm beeld van Christus verschenen, al doet het

subtiel wijzen. Dr. René de Reuver, de scriba van de synode van de Protestantse Kerk, laat desgevraagd weten dat studies inmiddels wel hebben uitgewezen dat de Christus waarschijnlijk geen witte man was met blond haar en lichtblauwe ogen, zoals hij eeuwenlang is uitgebeeld. Christus zal er eerder als een Iraakse Jood hebben uitgezien. Een Joodse man van tweeduizend

jaar
geleden,
die een
zwervend
bestaan

leidde, zal eerder een donker uiterlijk hebben gehad, met een wat verweerde huid. De Reuver vindt het goed dat we geleidelijk ons idee van Christus' uiterlijk moeten bijstellen. Om met Bijbelschrijvers te zeggen: 'Hij was een van ons'.

Man van smarten

Hoe Christus er in werkelijkheid heeft uitgezien is uiteindelijk niet allesbepalend. Rembrandt van Rhijn heeft Christus op eenvoudige wijze weergegeven. En in Jesaja wordt een beeld gegeven dat ons nu al eeuwenlang is voorgehouden en daardoor ons vertrouwd is geworden: 'Hij had gestalte noch luister, dat wij hem zouden hebben aangezien, noch gedaante, dat wij hem zouden hebben begeerd.'

Een uitnodigende Christus op een hoog podium kan nog zo aantrekkelijk zijn, wij zijn gebaat bij de Zoon van God die onze straf heeft gedragen, en door Zijn lijden en sterven de weg naar de verzoening heeft geëffend.

Maurice C.J. Wielenga uit Joure is publicist en een vaste medewerker van Geandewei

metershoge kruis bovenop het hoofd van de Heiland wat potsierlijk aan. Zo had het niet gebouwd moeten worden, is de mening van velen.

Ook in Israël zijn organisaties, waaronder de partij Diglei Habrit, in de weer geweest om op de berg Kedumim een hoog Christusbeeld te laten verrijzen. Kedumim ligt in een mooi wandelgebied met grote hoogteverschillen tot 150 meter. Het beeld staat niet ver van Nazareth en zal nog dit jaar opgeleverd worden. Daarmee kan een discussie ontstaan over het uiterlijk van Jezus, zeker in een land met zulke kenmerkend christelijke wortels als Israël.

Rene de Reuver

Naast de Anglicaanse kerk hebben in Nederland ook de bisschoppenconferentie van de Rooms-Katholieke kerk en de Protestantse Kerk zich beziggehouden met het uiterlijk van Christus, maar dan wel op uiterst

Diversen

Contante giften zijn niet meer fiscaal aftrekbaar

Giften die u doet aan een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI), waaronder plaatselijke gemeenten van de Protestantse Kerk in Nederland, zijn onder voorwaarden fiscaal aftrekbaar. Vanaf dit jaar geldt die aftrekbaarheid echter niet meer als u de gift in contanten doet. Het moet per se via een bankoverboeking. De Belastingdienst wil op deze manier fraude met kwitanties tegengaan. Collectebonnen bijvoorbeeld kunt u - als u ze als gift wilt aftrekken van de inkomstenbelasting - dus voortaan beter afrekenen via een overschrijving.

Protestantse Kerk zoekt leden voor meningenpanel

De Protestantse Kerk zoekt nieuwe leden voor het Panel Protestantse Kerk. Via het panel kunt u uw mening geven over de verschillende producten en diensten van het landelijk Dienstencentrum van de

Protestantse Kerk. De kerk hoort echter ook graag uw mening over verschillende thema's binnen de kerk, zoals armoede, duurzaamheid en de sacramenten. U krijgt vier tot vijf keer per jaar een vrijblijvende uitnodiging om mee te doen aan een enquête. Het panel bestaat momenteel uit zo'n 2500 predikanten, kerkenraadsleden en andere betrokken kerkleden. Om een breed, representatief beeld te verkrijgen wil de kerk daar graag nog wat mensen bij. Aanmelden kan via panelprotestantsekerk.mwm2.nl

'Van U is de toekomst' jaarthema voor 2021-2022

'Van U is de toekomst' is het jaarthema voor de Protestantse Kerk in het seizoen 2021-2022 (vanaf Startzondag). „Dit thema staat midden in de actualiteit van vandaag, waarin we onzeker zijn over de toekomst”, zegt scriba ds. René de Reuver. „Allereerst door Covid-19, dat de hele samenleving op de kop heeft gezet. Daarnaast spelen andere urgente zaken. Op politiek en economisch gebied, maar ook als het gaat om bijvoorbeeld het klimaat en migratie. (...) In die werkelijkheid zeggen we als kerk: 'Van U is de toekomst.' Ons voortbestaan, als individu, als kerk, als samenleving, als aarde hangt niet van onszelf af. Natuurlijk zetten we ons ervoor in. Maar in het besef dat het ons gegeven moet worden: de kracht en de creativiteit om ons in te zetten, de moed om te veranderen wat we kunnen, de wijsheid om te accepteren wat we nu niet kunnen veranderen én het vertrouwen dat eens alles goed zal komen.” Het thema is ontleend aan de visienota.

VOLGENDE KEER in G eandewei

Oeroerbeppe Tetsje

